

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка**

ОЛЕКСАНДРА СЕРБЕНСЬКА, МАРІЯ БІЛОУС

ЕКОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА

практичний словничок-довідник

Львів

Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка

2003

О.Сербенська, М.Білоус. Екологія українського слова. Практичний словничок-довідник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. - 68 с.

Довідник укладено за матеріалами української преси, радіо- та телепередач, наукових текстів, публічних виступів урядовців та політиків. До неприродних для української мови словосполучень, применникових конструкцій, невиправданих канцеляризмів тощо подано питомі українські вислови.

Словничок-довідник розрахований на широке коло читачів.

Рекомендувала до друку вчена рада філологічного факультету.
Протокол № 4 від 6.06.2003 р.

Рецензенти: канд. філол. наук, доц. **З. Терлак**

(Львівський національний університет ім. Івана Франка);

канд.філол. наук, старш. наук. співроб. **Р. Осташ**

(Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України)

© Сербенська О., Білоус М., 2003

Наша "картотека" стійких висловів

Чи багато з тих, хто активно оперує мовою, усвідомлює, що мова перебуває сьогодні на критичному роздоріжжі не лише в тому - бути їй чи не бути, а й у виборі своєї майбутньої структури і що кожний з нас, виробляючи ті чи ті слова й форми, голосує за те, якою вона буде структурно.

Юрій Шевельов

Кожний з нас, творячи текст, усний чи писемний, користується готовими висловами - своєрідними кліше, стандартами, твердо "вмурованими" в наше вербальне мислення. Тривале усунення української мови із суспільного життя, спеціально організований хаос у її вивченні, утиски, чужинецька експансія призвели до багатьох негативних наслідків.

Видатний український мовознавець Юрій Шевельов, ґрунтовно аналізуючи стан і статус української мови першої половини ХХ ст., мав усі підстави стверджувати: "Урядове втручання у внутрішні закони мови було радянським винаходом і новиною. Ні поляки, ні румуни, ні чехи до цього не вдавалися, як і не вдавалася царська адміністрація дореволюційної Росії. Вони всі обмежувалися на заходах зовнішнього тиску... Радянська система встановлює контроль над структурою української мови, забороняє певні слова, синтаксичні конструкції, граматичні форми, правописні й орфоепічні правила, а натомість пропагує інші, ближчі до російських або й живцем перенесені з російської мови... Боротьба відбувалася не тільки в людській психіці, а й у самій мові"¹.

¹ Шевельов Юрій. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус // Сучасність.- 1987.- С. 263-264.

Наслідки такої мовної політики відчутні й сьогодні. Помилки - лексичні, граматичні, орфоепічні, акцентуаційні, стилістичні - забруднюють наш ефір, їх чимало на сторінках періодики, у мовленні службовців, політиків..

Їх вивчення - важлива наукова проблема. Адже аналізуючи різноманітні мовленнєві порушення, комунікативні невдачі, пізнаючи механізми помилок - огріхів, описок, неточностей, аномалій, ляпсусів, - можна розкрити психологічну структуру помилкової дії, визначити закони мовленнєвої поведінки людини і на цій основі виробляти практичні рекомендації. Сьогодні виділився окремий напрям досліджень, відомий під назвою "лінгвістика помилок", "помилкознавство", "девіатологія".

Серед мовних покручів, які мовець не завжди усвідомлює як помилку, є готові вислови: **рахаю можливим, інша сторона медалі, кожна хвилина на рахунку, у тексті зустрічаються помилки, доля істини, до останнього часу, через відсутність доказів, кращі з кращих, відпала необхідність, смисл життя, у строгому смислі слова, немає смислу, перейшов границі можливого, підрастаюче покоління, оточуюче середовище** та багато інших.

Натомість наша мова витворила структури, які більше відповідають її природі (беремо до уваги значення українського слова, граматичну форму, а навіть звукову оболонку). Отже: **вважаю за можливе (можливим), зворотний (другий) бік медалі, кожна хвилина дорога, трапляються помилки, часточка правди (істини), донедавна, якщо немає доказів, найкращі з посеред інших (перші серед найкращих), немає потреби, сенс життя, у точному значенні слова, немає сенсу, перебрав міру (перейшов через край), молоде покоління (юнь), довкілля (навколишнє середовище).**

Уживають, наприклад, слово **співпадіння** (скальковано рос. **совпадение**, хоч у мові є питоме українське **збіг, збіжність**); але якщо взяти на допомогу "здоровий глузд", то **співпадіння** можна тлумачити хіба що як "спільне з кимось падіння". Отже, замість кальки-покруча **випадкове співпадіння обставин** маємо природний вислів **випадковий збіг обставин**. Часто недоречно вживають слова **зустрічається, знаходиться, рахувати, рахунок**, калькуючи вже семантику. Адже **зустрічають** там, де є зустріч, **знаходиться**

те, що загубили, **рахунок** можна мати в банку, а рахують гроші. Отже, вислови у творах часто зустрічаються помилки, **моя квартира знаходиться на третьому поверсі, я прийшов на рахунок курсової** неприродні для нашої мови, хоч, здається, всі слова українські. Але ніколи українець, у якого ще пульсує природне чуття мови, не скаже **мій город знаходиться коло річки** чи **свиня знаходиться у хліві**. Наша мова в таких конструкціях любить "нульовий присудок", який може "містити" в собі значення близьких до теми слів, стверджуючи буття в широкому плані: діти надворі (граються, бігають...), **он під горою садок, моя хата в кінці села** тощо.

Вивчаючи проблеми походження української мови, вникаючи у природу її прадавніх форм, акад. Л. Булаховський звертав увагу на те, що часто при суцільному сприйманні того, що йде ззовні, гине й корисніше своє, з ужитку виходять слова, форми і звороти точніші за ті, що дістають перевагу над ними під чужими впливами. Кожний з нас має "картотеку готових висловів", у якій чимало неукраїнських: переважно це російські синтаксичні блоки, заповнені українськими словами. Механізм творення кальок-покручів доволі прозорий, що бачимо з поданих прикладів.

ВИСЛОВИ

російські	кальки	українські
в данное время	в даний час	тепер, у цей час
в качестве руководителя	в якості керівника	як керівник (у ролі, □ функції) керівника
вполне возможно	вповні можливо	цілком можливо
в прошлом году	в минулому році	рік тому, минулого року, торік
в случае отсутствия	у випадку відсутності	якщо немає
в строгом смысле слова	у строгому смислі слова	у точному значенні слова
дело в следующем	справа в наступному	справа ця така
дело прошлое	діло минуле	давня справа
из-за отсутствия доводов	через відсутність доказів	якщо доказів немає
иметь виды на что	мати види на щось	розраховувати (сподіватися) на що
как можно скорее	як можна швидше	якнайшвидше, якомога швидше
область науки	область науки	галузь (сфера) науки
он прав	він прав (правий)	він має рацію
оставляют за собой право	залишати за собою право	застерігати собі право

помочь делу	допомогти справі	зарадити справі
после окончания	після закінчення	закінчивши
поставить вопрос ребром	ставити питання ребром	ставити питання руба
представь себе	представ собі	тільки подумай
при всем старании	при всьому старанні	хоч як старався, хоч як намагався
при всем честном народе	при всьому чесному народі	привселюдно, при всіх
присутствие духа	присутність духу	цілковите самовладання
против желания	проти бажання	усупереч бажанню
совпадают	співпадають обставини	збіг обставин
обстоятельства		
сопоставляют факты	співставляти факти	порівнювати (зіставляти) факти
ставить знак равенства	ставити знак рівності	ототожнювати
стоит (заслуживает)	вартує уваги	заслужовує на увагу
внимания		(уваги), вартий уваги
стоит напомнить	вартує нагадати	варто нагадати
таким образом	таким (отаким) способом (чином)	так (отак), у такий спосіб
тем не менее	тим не менше	проте, а втім, однак; а все-таки, а все ж таки, попри це
трудно себе представить	трудно собі уявити	не вкладається в голову
явное противоречие	явне протиріччя	очевидна суперечність
это исключает	це виключає можливість	це не дає змоги
возможность		

Українські стійкі вислови треба "почистити", долаючи "північні вітри". І пам'ятати: "пильно й ненастанно полоти бур'ян" - це дбати про чистоту, красу, природність мови, що є біологічною потребою здоров'я національного організму.

Отже, варто коли-не-коли проводити своєрідну гігієну мислення, залишати "у картотеці" те, що є спільнослов'янським набуток, але позбуватися чужого, активізувати питомі для української мови вислови. Це вироблятиме звичку вслухатися в чуже й своє мовлення, фіксувати слова, фрази, що викликають сумнів - добре сказано чи не зовсім, спонукатиме до пошуків кращих засобів, активізуватиме роботу думки. Вироблятиметься звичка уникати штампів, невиправданих канцеляризмів, розвиватиметься мовний

контроль і самоконтроль, потреба говорити не лише правильною, а й вишуканою, добірною мовою.

Вдумливий читач, який прагне очищати своє мовлення від неприродних для української мови словосполучень, почерпне багато корисного з названих нижче праць, а також у пригоді йому стане "Екологія українського слова. Практичний словничок-довідник", матеріал для якого автори добирали з періодики, з радіо- та телепередач, фіксували їх у публічних виступах урядовців, політиків, наукових текстах. Укладаючи реєстр (подано не вичерпно), автори свідомо уникали побутових суржикізмів (получив комнату, сємдесять гривнів, гарна мебель, купив подарок), фіксуючи увагу на завуальованіших, не завжди усвідомлених помилках.

Олександра СЕРБЕНСЬКА

Рекомендована література

1. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Посібник / За заг. ред. О. Сербенської. - Львів, 1994.
2. Антоненко-Давидович Борис. Як ми говоримо.- 4-е вид., перероб. і доп.- К, 1997.
3. Головащук Сергій. Російсько-український словник сталих словосполучень.- К, 2001.
4. Караванський Святослав. Російсько-український словник складної лексики.- К., 1998.
5. Культура мови на щодень. – К., 2000.
6. Непийвода Наталія. Практичний російсько-український словник. Найуживаніші слова і вислови.- К., 2000.
7. Пономарів Олександр. Культура слова. Мовностилістичні поради.- К., 1999.
8. Чак Є. Складні випадки вживання слів. – К., 1984.

ТАК

УЖИВАЮТЬ

а вірніше сказати
автобус по замовленню
а іменно
а між тим
аналогічні попереднім
а так як, то...

багаточисленні відвідувачі
байдуже відносяться
бархатний сезон
бастують шахтарі
безбілетний пасажир
безвихідне положення
без всяких підстав
без всяких сумнівів

без всякого приводу

безграмотна людина

беззаперечні докази

без оглядки

без пам'яті любить (захоплюється)

без поняття

без руху (лежати)

РАДИМО

а правду кажучи
автобус на замовлення
а саме, як-от
а тим часом, а насправді, а протé
аналогічні до попередніх
а тому що, а через те що, то...

численні відвідувачі
байдуже ставляться
оксамитовий сезон
страйкують шахтарі
безквитковий пасажир
безпорадне (безвихідне) становище
без жодних (без ніяких) підстав
пóза бóдь-яким (всьяким) сóмнівом,
пóза бóдь-якими (всьякими) сóмнівами,
безсумнівно, нічого й казати
без жодного (без ніякого) пріводу,
без жодної (без ніякої) причіни
неграмотна людина
неспростовні докази
не оглядаючись, не озираючись;
безоглядно
шалéно (до безтями) кохає (любить,
захоплюється)
нетямущий
нерухóмо, не рúхаючись (лежати)

ТАК

УЖИВАЮТЬ

без толку
безуспішно
без усяких засобів до життя
без цілі
безцінний подарунок
безчестить свій рід
бережись поїзда!

бере свій початок
битком набито

бігло ознайомитися
білетна каса
більше всього
більше ніж досить
більше ніж триста
більше того

біля п'яти відсотків
благі наміри
благодушний настрій
благополучний кінець
благополучні сім'ї
бо інакше
божа корівка
болільник
боліти за справу
борг складає три мільйона

РАДИМО

дарёмно, марно, без пуття
без успіху, безрезультатно
без жодних (ніяких) засобів до життя
без меті
неоціненний (коштовний) подарунок
ганьбіть (неславіть) свій рід
стережись поїзда (потяга)!, обережно,
поїзд!
починається
повно-повнісінько, напхано,
напхом напхано
побіжно ознайомитися
квиткова каса
понад усё, найбільше, більше за все
цілком (зовсім) достатньо (досить)
понад триста
щобільше, мало того, ба; на додаток,
до того
приблизно п'ять відсотків
добрі наміри
добродушний (добротливий) настрій
щасливий кінець
щасливі (забезпечені) сім'ї
а то
сонечко, б[е]з[з]дрик, зозулька
уболівальник (вболівальник)
уболівати (вболівати) за справу
заборгували (борг становить) три

ТАК

УЖИВАЮТЬ

брати в основу
брат по крові
був секретарем
був учителем
бувший у користуванні

бувши учні
буде по-моєму
буде сказано нижче
будинки в жахливому становищі
будьте добрі
будь-якою ціною
була не була
бути в боргу
бути іншої думки
бути на його стороні

бути на хорошому рахунку
бути не в своїй тарілці
буханка хліба

важна особа (птиця)
вантаж спогадів
вантажні перевозки
вбивство (убивство) по замовленню

РАДИМО

мільйони
бра́ти за осно́ву (як осно́ву)
кро́вний брат
секретарюва́в
учителюва́в (вчителюва́в)
ужі́ваний (вжі́ваний), які́й був
у вжі́тку (в корі́стувáнні)
колі́шні у́чні
війде на моє́
скаж́у зго́дом (да́лі)
буді́нки в жахлі́вому ста́ні
бу́дьте ласка́ві, коли́ ва́ша ла́ска
за бу́дь-яку (вся́ку) ціну́
що бу́де, те й бу́де
заборгува́ти
ма́ти іншу д́умку
трима́ти його́ сто́рону, бу́ти на його́
бо́ці
ма́ти до́бру репута́цію
бу́ти ні в сі́х ні в ті́х
хлібі́на, бухане́ць хлі́ба

пова́жна (значна́, вели́ка) осо́ба,
досто́йник; вели́ка ця́ця, вели́ке цабе́
тяга́р спога́дів
ванта́жні переве́зання
замо́вне вбі́вство, вбі́вство на

ТАК

УЖИВАЮТЬ

в(у) біжучому році
в(у) більшій мірі
в(у) більшості випадків
вважати необхідним
ввести в експлуатацію
ввести в склад
ввиду цього
в(у) випадку *чого*
в(у) даний момент

в(у) даний час
в(у) даному випадку
в(у) декількох словах
вдень(удень) з вогнем не знайдеш
в(у) деякій мірі
в(у) дисертаційному дослідженні
в(у) дійсності
в(у) добру путь!
в(у) довжину
в(у) другий раз
в(у) другому місці
ведуча організація
ведучий метод
верхня одежа
весільне плаття
вести переписку
вести себе впевнено

РАДИМО

замовлення
цього року, в(у) цьому році
більшою мірою
здебільшого, переважно
уважати за потрібне
увести́ (ввести́) в дію
увести́ (ввести́) до складу
через це́
колі́ *що*
в(у) цей момент, в(у) цю хвили́ну
(секунду)
тепер, на цю пору, в(у) цей час; з́араз
в(у) цьому разі, в(у) цьому випадку
кількома́ слова́ми
зі свічкою в руках не знайдеш
де́якою мірою
в(у) дисерта́ції (дослі́дженні)
наспра́вді, на ділі
щасли́вої дорóги!
завдо́вжки
і́ншим ра́зом, і́ншого ра́зу
де́інде, в і́ншому місці
прові́днa організа́ція
основні́й ме́тод
ве́рхній о́дяг
весі́льна су́кня
листува́тися
пово́дитися впе́внено

ТАК

УЖИВАЮТЬ

вечірні тіні
вживати міри
в(у) жодному випадку
в(у) загальному випадку
взад і вперед
в(у) залежності від
в(у) значній мірі
взяли (узяли) з поличним
взяти (узяти) напрокат
взяти (узяти) себе в руки
вибачте мене
вибути зі строю
вийти з положення
вийти з себе

вийшов термін дії
виключити телевізор
виконано мною
виняткове право
вирішити задачу
вислати відкритку
виступаючі зазначили
виходячи з теоретичної залежності
виходячи з цих міркувань
вища міра покарання
вищенаведені прізвища

РАДИМО

с'утінки
вживати заходів
ніз'ящо (нікóли) у світі, в(у) жóдному
(ніякому) рáзі
загалóм
наз'яд і впер'ед, тудí й сюдí
залéжно від
велíкою (значнóю) мíрою, знáчно
спіймáли на гар'ячому
в'іпозичити
опанувáти себе
в'ібачте менí
в'ійти з лáду
в'ійти зі станóвища
втрáтити (утрáтити) в'ітримку
(самовладáння, терпéць),
роздратувáтися
закінчíвся т'ермін дії
в'імкнути телевізор
я в'іконав
прерогатíва
розв'язáти задáчу
надіслáти листівку
промóвці (доповідачі) зазнáчили
на підстáві теоретíчної залéжності
на цій підстáві; міркóючи так,...
см'ертна кáра
нав'еденí [в'іще] прізвища

ТАК

УЖИВАЮТЬ

вищеподані докази
вищестоящі органи влади
вищий учбовий заклад
відволікатися від своїх думок

відволікати увагу
віддані самі собі
відіграє важливе значення

відкласти в сторону
відкривати воду
відкривати ключем двері
відкривати душу
відкривати зелену вулицю
відкривати книжку
відкривати нове
відкривати нову сторінку
відкривати очі *кому на щось*

відкривати сезон
відкривати тайну

відмінити наказ
відмінні ціни
відмітити наступне
віднести з розумінням
відносини між людьми

РАДИМО

пóдані [в́ище] до́кази
в́ищі о́ргани влáди
в́ищий навчáльний зáклад
віді́рвáтися (абстрагува́тися) від своїх
думо́к, полиши́ти свої́ думки́

відверта́ти ува́гу
поки́нуті на самі́х се́бе
відігра́є важли́ву роль, ма́є важли́ве
зна́чення, бага́то ва́жить, ма́є вели́ку
вагу́

відкла́сти вбі́к (набі́к)

пуска́ти во́ду

відмика́ти двéрі

виплива́ти ду́шу; звіря́тися *перед ким*

дава́ти зеле́ну ву́лицю

розгорта́ти кні́жку

віднахо́дити

почина́ти нову́ сторі́нку

пока́зувати пра́вду, виво́дити з ома́ни,

зніма́ти полу́ду з очéй

(роз) почина́ти сезо́н

виявля́ти таємни́цю, зра́джувати

таємни́цю

скасува́ти (відкли́кати) нака́з

досту́пні (низькі́) ціни

відзна́чити таке́

поста́витись із розумі́нням

стосу́нки (взае́мини) між люди́ми

ТАК

УЖИВАЮТЬ

відноситися до одного класу
відноситися критично
відноситися легковажно
відноситься до 18 ст.
відноситься до ряду проблем
відносно *чого*
відношення до людей
відняло мову
відомий по університету
відпала необхідність
відповідно з наказом (ухвалою)
від сили десять кілограмів

відстань від мене
відстань рівна 0,2км
відчинити ключем кабінет
військова підготовка
вірна думка
в(у) кінцевому результаті
(в кінцевому рахунку)
в(у) кінці 18 століття
в(у) кінці кінців

вкладати інвестиції
вклад в(у) науку

включити телевізор

РАДИМО

належати до одного класу
ставитися, поставитися критично
ставитися легковажно, легковажити,
стосується 18 ст.
належить до низки проблем
щодо *чого*, що стосується *чого*
ставлення до людей
відібрало мову, заціпило, усóх язик
відомий з університету
немає потреби
відповідно до наказу (ухвали)
щонайбільше десять (не більше десяти)
кілограмів

відчепіть від мене
відстань дорівнює 0,2км
відімкнути кабінет
військовий вишкіл
слухна (правильна) думка
врешті-решт (урешті-решт), зрештою,
в (у) кінцевому (остаточному) підсумку
наприкінці 18 сторіччя
врешті(урешті), врешті-решт(урешті-
решт), зрештою, нарешті, кінець
кінцем

вкладати кошти, інвестувати
внесок у науку
(але: вклад в ошадкасу)
увімкнути (ввімкнути) телевізор

ТАК

УЖИВАЮТЬ

в(у) кращі часи
в(у) кращому випадку
влада тьми
властива для нього
в(у) лежачому положенні
в(у) любий час
в(у)любому випадку
в(у) метрологічному відношенні
в(у) минулому році
в(у) міру сил
в(у) моєму розпорядженні
в(у) молоді роки
в(у) найближчий час

в(у) найближчі дні
в(у) наш час
в(у) недалекому майбутньому
в(у) недалекому минулому
в(у) незначній мірі
в один і той же час
в один прекрасний день

в одній сорочці
вологість воздуха
в останні роки
в(у) перших числах квітня
в(у) першу чергу

РАДИМО

за ліпших часів
в(у) найліпшому разі
влада темряви
властива йому
лежачи (*присл.*)
будь-коли, повсякчас
будь-коли, так чи так, у кожному разі
з метрологічного погляду
торік, минулого року
по змозі
я маю
замолоду
незабаром, невдовзі, найближчим
часом
найближчими днями
тепер
незабаром, невдовзі
зовсім недавно, не так уже й давно
незначною мірою, незначно
водночас, одночасно
одного чудового (прегарного) дня,
однієї гарної днини, раз, одного разу,
якось
в (у) самій сорочці
вологість повітря
останнім часом, недавно
на початку квітня
насамперед, передусім (передовсім);

ТАК

УЖИВАЮТЬ

в(у) письмовій формі
вповні заслужено
в(у) повній мірі
вповні можливо
в (у) повному смислі
в(у) порядку виключення
в(у) порядку навантаження
в (у) поті лица
вправляти мізки
в(у) принципі, мені все рівно

в(у) протилежність
в(у) разі необхідності
в(у) рамках методу
вроді помилка

вроді спить
в(у) саму точку попасти
в(у) свою чергу
все(усе) більше й більше
все(усе) в порядку

в(у) силу можливості

РАДИМО

найперше
на письмі, в(у) писемній формі
цілком заслужено
повною мірою
цілком можливо
в(у) повному розумінні (значенні)
як виняток
як навантаження
в(у) поті чола
вставляти клепку
власне [кажучи] (фактично,
насправді),
мені однаково (байдуже, усé одно,
менé це не обходить)
на противагу
колі́ буде потреба
в(у) межах методу
на́че якась по́милка, щось поді́бне до
по́милки
на́че (мов, ніби, немов) спить
в(у) са́му ці́ль влучи́ти (попа́сти)
зі свого́ бо́ку, своєю́ чéргою, і собі́
деда́лі (щода́лі, щора́з, чимра́з) більше
усé (все) як слі́д; усé (все) гара́зд,
усé (все) до́бре
по змо́зі, як ви́стачить сил, як бу́де
змо́га

ТАК

УЖИВАЮТЬ

в(у) силу обставин
всі(усі) бажаючі

в(у) сім годин
всіх(усіх) благ
в(у) скорому часі
в(у) стані сп'яніння
встановили(установили) наступні
ціни
в(у) строгому смислі слова
вступати в бій
вступати в силу (дію)
в(у) сукупності
всього(усього) доброго
в(у) такому випадку
в(у) такому роді
в(у) такому розрізі (*перен.*)
в(у) той же рік
в(у) той же час

в(у) той час як
в(у) тому числі і...
втратити(утратити) свідомість
в(у) третій раз
вузівські кадри
в усіх відношеннях
в(у) ході обговорення

РАДИМО

через обставини, з огляду на обставини
всі(усі), хто хоче; всі(усі) охочі;
всі(усі) зацікавлені
о сьомій годині
хай щастить (таланить)!
незабаром, скоро, невдовзі
в(у) нетверезому стані, напідп'ятку
встановили(установили) такі
ціни
в(у) точному значенні слова
ставати до бою; приймати бій
набувати чинності
загалом, сукупно
на все добре, щасливо
раз так, раз такé; а коли так, то...
щось подібне, щось такé
так, (таким чином)
того ж року
одночасно, водночас, саме тоді,
рівночасно
тоді як
між (поміж) ними і..., зокрема і...
знепритомніти
утрете (втрете)
кадри високої (вищої) школи
з усякого погляду, з усіх (багатьох)
поглядів, куди не кинь, з усіх боків
під час обговорення

ТАК

УЖИВАЮТЬ

в(у) цей день
в(у) цілому
в(у) цьому випадку
в(у) цьому відношенні

в(у) цьому році
вчений (учений) ступінь
в(у) числі найважливіших
в(у) чому справа?

в(у) якій мірі
в(у) якості голови (виконавця)

гарно вести себе
гідний для наслідування
гірше всього
гірше нікуди
гірше того
говорити невпопад
говорять на різних мовах
головним чином
горіти бажанням
гостинниця для туристів
гостра необхідність
громада віруючих
громадянський шлюб
губити час

РАДИМО

цього́ дня
загалом
в(у) цьому́ разі
щодо́ цього, під цім́ о́глядом,
з цього́ по́гляду
цього́ ро́ку
науко́вий ступі́нь
се́ред найважливі́ших
що́ такé?, про що́ йде́ться?
у (в) чо́му річ?
яко́ю мірою
як голова́, у ро́лі голови́ (викона́вця)

га́рно пово́дитись
гідний наслідування
найгі́рше, якнайгі́рше, щонайгі́рше
гірше не мо́же бу́ти, гірше не мо́жна
щогі́рше
говорі́ти не до ре́чі (невла́д)
говора́ють різни́ми мо́вами
го́ловно
па́лко бажа́ти
готéль для тури́стів
кра́йня потре́ба
богомі́льна грома́да, грома́да вірних
циві́льний шлюб
га́яти час, марнува́ти час

ТАК

УЖИВАЮТЬ

давайте напишемо
давайте не будемо
давайте привітаємо
давати клятву
давати можливість
давати питання
давати показання
дай Бог здоров'я
далеко більше ніж
далеко не просто
даний випадок
даром отримати *щось*

даром тратити сили
дати добро
дати начало
дати прикурити (*перен.*)
дати штраф
два відсотка (дня, мільйона)
25,3 відсотків
два ненормативних вислови
два чоботи пара

двомісний номер

РАДИМО

напишімо
мэнше з тим
привітаймо
присягáти
дозволя́ти, дава́ти наго́ду
запи́тувати, ста́вити запитáння
сві́дчити
дай Бо́же здоро́в'я
набага́то (бага́то, зна́чно) бiльше ніж
зо́всім не (аж нія́к не) прóсто
цей ви́падок
за та́к (за спасі́бі, заду́рно) отримáти
щось
дарéмно витрача́ти си́ли
схва́лити, дозвóлити
започаткува́ти
да́ти (вси́пати) пе́рцю; намі́лити ши́ю
накла́сти штраф
два відсо́тки (дні, мільйо́ни)
25,3 відсо́тка
два ненорматі́вні ви́слови
яке́ і́хало, таке́ зді́бало; обо́є рябо́е;
з одно́го тіста; па́ра п'ята́к; оди́н
оди́ного ва́ртий
но́мер на дво́х

ТАК

УЖИВАЮТЬ

декілька років тому назад
денна виручка
держатися в стороні
дешево й сердито

деякий час
дивитися в оба

дивитися впритул
дивитися другими очима
дивитися зі своєї дзвіниці
дивитися на обставини
дивитися (подивитися) фільм
дивитися хворого
дивиться гарно (ця сукня)
диву даєшся
дисертаційне дослідження
ділитися з *кимось* (секретом)
діло було осінню
діло минуле
діюче законодавство
діючий указ
діючі особи
для виду
для наглядності
для отримання

РАДИМО

кілька років то́му
дénний ві́торг
бу́ти о́сторонь
хі́тро, му́дро й недорогі́м ко́штом;
де́шево й до́бре
якийсь час
пíльно диві́тися; диві́тися обома́
(в обі́два); бу́ти насторо́жі
(обере́жним, пíльним)
диві́тися прóсто у ві́чі (в о́чі)
диві́тися іна́кше (по-і́ншому)
мі́ряти на сво́ї мірку (сво́ім лі́ктем)
зважа́ти на обста́вини
перегляда́ти (перегля́нути) стрі́чку
огляда́ти хво́рого
має га́рний ві́гляд (ця су́кня)
ді́вом диву́єшся, диву́єшся, чуду́єшся
дисерта́ція (дослі́дження)
утає́мнічувати *кого́сь у що́сь*
це було́ восе́ні
да́вня спра́ва
чі́нне законода́вство
чі́нний ука́з
ді́юві осо́би
для годі́ться, про лю́дське́ о́ко
для нао́чності (унао́чнення)
щоб отрі́мати

ТАК

УЖИВАЮТЬ

для початку
до безконечності
добитися результатів
добре відношення до батьків
добрий по натурі
довіреність на одержання грошей
довший час
доглядати за хворим
договоритися з організаторами
додайте цукор за смаком
доказувати теорему
доклад на конференції
доля істини
до останнього часу
до пори до часу
до сих пір
до тих пір
древні народи
друга сторона медалі
другими словами
другим разом
думки співпадають
дякувати вас

РАДИМО

почнімо з того що...; спочатку;
передусім; насамперед
нескінченно, без краю, без кінця,
без кінця-краю
домогтіся результатів, досягті
результатів
дóбре ставлення до батьків
дóброї вдачі
дорúчення на одérжання грóшей
тривáлий час
доглядáти хвóрого
домóвитися (дійті згóди) з
органіzáторами
дода́йте цу́кру до смаку́
довóдити теорéму
до́повідь на конферен́ції
ча́сточка (ча́стка) пра́вди (і́стини)
донеда́вна
до [яко́гось, пéвного, слúшного] ча́су,
по́ки що, до слúшної наго́ди
до́сі
до́ти, до то́го ча́су
старода́вні (да́вні, прада́вні) наро́ди
зворóтний (і́нший, дру́гий) бік меда́лі
іна́кше ка́жучи
і́ншого ра́зу, і́ншим ра́зом
думкі збіга́ються
дя́кувати вам

ТАК

УЖИВАЮТЬ

дякуючи допомозі

живе на чужий рахунок

жила площа

жодним чином

жорсткий контроль

жорсткий мороз

жорсткі заходи

жорсткі умови

завернути в (у) папір

за відсутністю доказів

завідуючий кафедрою

завірити підпис

завод продовжує працювати

загальні зусилля

загострювати протиріччя

за границею

займати посаду

займатися в школі

зайняти гроші

заказ на білети

заказний лист

заклучення комісії

РАДИМО

завдякі допомозі

живе чужім коштом; живе на дурницю

житлова площа

аж ніяк

суворий контроль

лютий мороз

круті заходи

тяжкі умови

загорнути в папір

через відсутність доказів, якщо немає доказів

завідувач кафедри

засвідчити підпис

завод і далі працює

спільні зусилля

загострювати суперечність

за кордоном

обіймати (мати) посаду, бути на посаді

навчатися в школі

позичити гроші

замовлення на квитки

рекомендований лист

висновок комісії

ТАК

УЖИВАЮТЬ

заключенн^я виступу
заключний період
закон на стороні позивача
закривати очі (*пряме знач.*)
закрити лавочку (*перен.*)
закрити сейф ключем
залишає бажати багато кращого
залишаємо за собою право
залишатися в стороні
залишатися при своїй думці

залишатися самим собою
залишити без уваги

залишити в спокої

залишитися без змін
залишитися без наслідків
залишитися без покарання

залізничнодорожна мережа
за непридатністю
за ним сліду^{ють}
запобігти помилок
запрошують^{ся} всі бажуючі

РАДИМО

закінченн^я виступу
прикінцевий період
закон на боці позивача
заплющувати очі (*пряме знач.*)
покласти край
замкнути сейф
могло б бути набагато ліпшим
застерігаємо собі право
залишати^{ся} осторонь
обстоювати своєю думку,
держати^{ся} своєї думки
не міняти своєї натури
не виявити уваги, не звернути уваги,
залишити поза увагою; злегковажити
не турбувати, дати [чистий] спокій,
дати чисту годину
не зазнати змін
не мати наслідків
оминути покарання; вийти сухим з
води
залізнична мережа
бо не придатний, через непридатність
за ним іду^{ть}
запобігти помилкам
запрошуємо всіх зацікавлених
(охочих)

ТАК

УЖИВАЮТЬ

запутана справа
запущений дім
заронити підозру
заслуговує уваги
заставити працювати
заставляти вчитися
засуджено до п'яти років ув'язнення
затягнути ремонт
захворювання розповсюджується
швидко
захищати свою точку зору

збити з толку
з біллю у серці
збільшення температури
звернутися за допомогою
звести в могилу
з видом знавця
звідки це видно
звідси слідує
зворотній адрес
згідно наказу
здавати екзамени (іспити)
з дня народження
землеробство
зі всіх сил
зійти з розуму

РАДИМО

заплутана (неясна, складна) справа
занеханий (занедбаний) дім
збудити підозру
заслуговує на увагу, вартий уваги
змусити (примусити) працювати
змусувати (примусувати) вчитися
засуджено на п'ять років ув'язнення
зволікати з ремонтом
захворювання поширюється швидко
(але: розповсюджувати літературу)
стояти на своєму, відстоювати свій
погляд
збити з пантелику, спантеличити
з болем у серці
підвищення температури
звернутися по допомогу
звести зі світу
з виглядом знавця
з чого це видно
звідси (з цього) впливає
зворотна адреса
згідно з наказом
складати екзамени (іспити)
від дня народження
рільництво, хліборобство
щосіли, чимдуж
збожеволіти, стратити розум,
з'їхати з глузду

ТАК

УЖИВАЮТЬ

зі сторони видніше
зі швидкістю блискавки
зйомка фільму
зйомочна площадка
з кінця в кінець
з метою зміцнення
з [наступаючим] Новим роком

знати толк *в чому*
знаходити вихід зі становища

знаходити потрібним
знаходитися в протиріччі з *чим*
знаходитися на службі
знаходиться в друку
знаходиться в залежності
знаходиться в користуванні
знаходиться в небезпеці
знаходиться в опозиції
знаходиться під вартою
знаходиться у відрядженні
знаходяться на лікуванні
значна більшість
знизили обсяг виробництва

з нього буде толк
зраджувати дружині (чоловікові)
зробити заміну *когось*

РАДИМО

збо́ку видніше
блискаві́чно
зніма́ння фільму, фі́льмува́ння
знімальний (фі́льмува́льний) майдáнчик
від кра́ю до кра́ю
щоб зміцні́ти
з [прийдéшнім] Новім ро́ком,
з ро́ком, що наступа́є (що йде́)
розумі́тися (зна́тися) *на чому*
дава́ти собі́ ра́ду, вив'язуватися із
ситуа́ції, вихо́дити зі скру́ти
вважа́ти за потрі́бне
суперéчити *чомусь*
[бу́ти] на служ́бі, ма́ти поса́ду
друку́ється
залéжний від *кого...*
[є] в ужи́тку
бу́ти в небезпе́ці (пе́ред небезпе́кою)
опозиці́йний до...
ув'язнений
тепе́р у відрядженні
перебува́ють на лікува́нні
перева́жна більшість
зме́ншили о́бсяг виробни́цтва (але:
зни́зили ріве́нь)
з ньо́го бу́дуть лю́ди
зра́джувати дружи́ну (чолові́ка)
заміні́ти *когось*

ТАК

УЖИВАЮТЬ

зробити зсилки
зробити обезболення
з родзинкою (*перен.*)
з самого початку
з тих пір
з того часу
з тою метою, щоб...
з усіх сторін (кінців)
з фінансової сторони
з цієї ж сторони
з цієї причини
з (цієї) точки зору
з цього слідує, що

з цього часу
з часом
з якого часу

із-за громіздкості
із закритими очима
із-за незнання
із-за поганого фінансування
іменно це
інша сторона медалі
іншими словами
існуюча криза

РАДИМО

зробіти по́клики (посилáння)
знечу́лити
з живчиком, з пёрчиком
на са́мому почáтку, від своїх почáтків
відто́ді, від то́го ча́су
відто́ді
для то́го, щоб...
зв́идусю́ди (зв́идусі́ль)
з ф́іна́нсового бо́ку
з цьо́го ж бо́ку
через це́
із (цьо́го) по́гляду
зв́ідси (із цьо́го) вплива́є, що
(мо́жна зроби́ти ви́снoвoк, що)
відтепéр
зго́дом
відко́ли

че́рез громіздкі́сть
із запліо́щеними очі́ма
че́рез необі́знані́сть
че́рез пога́не ф́іна́нсува́ння
якра́з це, вла́сне це, са́ме це
зворóтний (дру́гий) бік меда́лі
іна́кше ка́жучи
сього́днішня (суча́сна), тепе́рішня
кри́за

ТАК

УЖИВАЮТЬ

існуючі закони
істинне задоволення
і т. даліше
іти по вулиці
іти своїм порядком

їхав в якості пасажира

йду репетирувати
йому везе (повезло)

капризна дитина
квитки продаються
керуючий відділом
ким виконано завдання?
кидатися у вічі
кладбище близько
ключове завдання
клястися у вірності
кожна хвилина на рахунку
кожного року (разу)
команда лідирує

командуючий армією
комісія по складанні резолюції

РАДИМО

чінні закони
справжнє задоволення
і т. далі, тощо
іті вулицею
іті [собі] своїм звичаєм,
своєю дорогою (чєргою)

їхав як пасажір

йду на репетицію
йому щастить (пощастило, таланить);
він має щастя

вередлива дитина
квиткі можна придбати
керівнік відділу
хто виконав завдання?
впадати у вічі (в око)
кладовище (цвінтар) близько
головне (важливе) завдання
присягати на вірність
кожна хвили́на доро́га
щоро́ку, рік у рік; щора́зу
команда веде́ перед (лідерує,
на першому місці)
командувач армії
комісія для складання резолюції

ТАК

УЖИВАЮТЬ

кому не лінь

конкурентноспособний рівень
виробництва

конче необхідно

копчена ковбаса

користуватися авторитетом

корінним образом

коротше кажучи

крайні міри

крайня необхідність

краще всього

кращі з кращих

круглодобово працює

крупне господарство

куди не йшло

купля-продажа

купляти товар

курирує промисловістю

курчаве волосся

РАДИМО

кому тільки забажається, кому не
ліньки, хто тільки захоче, хто не
лінується

конкурентноздатний
(конкурентноспроможний) рівень
виробництва

кóнче (докóнче, укра́й, край, до кра́ю)
потрі́бно (тре́ба); до зарі́зу тре́ба

вúджена (суха́) ковбаса́

ма́ти авторитéт

докорíнно

якщо́ ко́ротно, то...

надзвича́йні за́ходи

конéчна потре́ба

якнайлі́пше, найлі́пше, лі́пше (кра́ще)

за всé, якнайкра́ще, найкра́ще

найкра́щі з-пóсеред íнших,

пéрші сэ́ред найкра́щих

цілодобóво працює

велі́ке господáрство

до́бре, гарáзд, неха́й (хай) ужé так

купівля-прóдаж

купува́ти товáр

опіку́ється (нагляда́є за)

промисло́вістю

кучеря́ве волóсся

ТАК

УЖИВАЮТЬ

ладити між собою

легкий на підйом

лекції по математиці

лжесвідчення спростовано

лишати людину життя

лишній раз

лід тронувся

ложна атака

любий з вас

любимий співак

любіть друг друга

любо подивитись

любою ціною

людина зі становищем

має відношення *до чого-небудь*

має місце розподіл

мало-мальськи

мало толку

малочисленні приклади

мати в виду

мати велике значення

мати зло на *кого*

РАДИМО

жіти у згоді (у злагоді, без чвар)

поворóткий, мотóрний, легкíй на підмóву

лéкції з матемáтики

кривосвідчення спростóвано

відбирáти людíні життjá, позбавля́ти людíну життjá

за́йвий раз

крíга скрéсла (ру́шила, пішла́)

уда́вана (неспра́вжня) ата́ка

ко́жний (ко́жен, б́удь-хто, пе́рший-лі́пший) з вас

улю́блений співа́к

любі́теся, любі́ть одíн о́дного

є на що подиві́тись

за вся́ку ціну́

людíна на станóвищі

стосúється *чого-небудь*

відбува́ється розпо́діл

де́щицю, де́що, хоч трóхи (трóшки, трі́шки)

ма́ло глúзду (се́нсу) *в чому*

нечислéнні прі́клади

ма́ти на ува́зі (на думці)

бага́то ва́жити, ма́ти вели́ку вагу́

се́рдитися, злі́тися на *кого*

ТАК

УЖИВАЮТЬ

мати під руками
мені все рівно

менша половина
менше всього

мешканець Львова
минулорічна практика
миючі засоби
між тим

мішає працювати
мнима угода
музикальна школа
мужчини і жінки в історії
м'ясні блюда

набратися терпіння
на вид
на виду у всіх
на відкритому місці
на даний час
надати перевагу
на днях відбулась...
надоїдати всім
надрати вуха

РАДИМО

ма́ти напóхвaті
мені одна́ково (ба́йдуже, все (усе)
одно́), мене́ це не обхо́дить
ме́нша часті́на
найме́нше, якнайме́нше, щонайме́нше,
менш за все
жи́тель Льво́ва
торі́шня пра́ктика
ми́йні за́соби
тим ча́сом, [а] протé, [а] втiм,
[а] наспра́вді
заважа́є працюва́ти
фіктивна́ (нереа́льна) уго́да
музи́чна шко́ла
чоловікі́ й жі́нкі в істо́рії
м'ясні́ стра́ви

бу́ти терпелі́вим, ма́ти терпе́ць
з ви́гляду
на оча́х у всіх, привселю́дно
на видноті́, на ві́дному місці́
на сьогодні́
ві́ддава́ти перева́гу
ці́ми дня́ми відбула́сь...
набрида́ти (обрида́ти, надокуча́ти)
всі́м
нам'я́ти ву́ха, накрути́ти ву́ха

ТАК

УЖИВАЮТЬ

надувати щоки
на заключення треба сказати
на зворотній стороні
наказали його
накладною платою
накопичити досвід
належить зробити
нами зібрано (виконано)
намітити заходи
намічається робота

на началах
нанести удар *кому*
нанести ущерб
наносити шкоду
на пару слів
напасти на слід *чий*

наперекір здоровому смислу
на перших порах
на повному серйозі
на поміч!
направлення на роботу
направляти на путь істини

на протязі тижня (року, місяця)

РАДИМО

надимати щоки
на закінчення треба (слід) сказа́ти
на зворóті
покара́ли його́
післяплато́ю
примно́жити до́свід
тре́ба (слід) зробі́ти
ми зібра́ли (ві́конали)
накрéслили, запланува́ти
плану́ємо (проекту́ємо, програму́ємо,
передбача́ємо) робо́ту
на заса́дах, на осно́вах
завда́ти уда́ру *кому*
завда́ти шко́ди (втра́ти, збі́тків)
завдава́ти шко́ди
на кі́лька слі́в
натра́пити на слід *чий*, знайти́ слід
(сліді́) *кого*, *чий* (*чиї*), *чого*
усу́переч (всу́переч) здоро́вому глу́зду
на поча́тку, споча́тку, спершу
цілко́м серйо́зно
ряту́йте! про́бі!
скеру́вання на робо́ту
наставля́ти (наверта́ти, направля́ти)
на до́брий [пра́вильний] шлях (на
до́бру [пра́вильну] дорóгу)
упродо́вж (прóтягом) тїжня
(ро́ку, місяця)

ТАК

УЖИВАЮТЬ

на птичих правах
на рахунок звіту
на розвилці доріг
наряду з тим
на свою біду

на скільки вистачить сил
настійливо працює
настоювати на своєму
наступним чином
наступні факти
на той час
на тому стоїмо
наукова ступінь
на худий кінець
на цей рахунок скажу
не вартує уваги

не вважає потрібним
не виключено
не вистачить часу
не відмовляюся
невірне обчислення

не в рахунок
не в силі
не в стані перебороти

РАДИМО

без законних підстав (без права,
без надійного становища)
щодо звіту, про звіт
на роздоріжжі
поряд (поруч) з тим
собі на лихо (бідую), (але: на свою
голову)
доки вистачить сил
наполігливо працює
наполягати на своєму
так
такі (отакі) факти
на ту пору
на своєму стоїмо
науковий ступінь
в (у) найгіршому разі
щодо цього (про це) скажу
не заслуговує на увагу (уваги),
не вартий уваги
не вважає за потрібне
не без того
забракне часу
охоче, залюбки, з дорогою душею
неправильне (хібне, помилкове)
обчислення
не рахується, не береться до уваги
не під силу (не сила, неспромога)
не спроможні перебороти, подолати

ТАК

УЖИВАЮТЬ

негативно відноситися
не грає ніякої ролі
не дивитися за собою
не дивлячись на це
не допускається купання
недопустимо так робити
не залишати сумнівів
незалежно від віросповідання
незамінимий працівник

не заставляй себе чекати
не здержати слова
не знаходить собі місця
не ликом шитий
не має відношення до цього
немає слів
немає смислу
немаловажне значення
нема необхідності

не мати відношення до справи
не маю можливості
не мішало (помішало) б

не можна обійти мовчанням
необхідний студентам
необхідність освіти

РАДИМО

негативно ставитися
не має ніякого (жодного) значення
бути неохайним коло себе
незважаючи на це
заборонено купатися
не можна так робити
розвіювати сумніви
незалежно від віровизнання
незамінний працівник; працівник,
якого годі замінити
не примушуй на себе чекати
не дотримати слова
не має спокую
не з ліка шитий; не в тім'я бійтий
не стосується цього
що й казати
немає (нема) сенсу; не варто, марно
важливе значення
немає потреби, не треба, не варто,
не слід
не стосуватися справи
неспроможний
не вадило (завадило) б, не шкодило
(пошкодило) б, не зайвим було б
не можна змовчати
контра потрібний студентам
доконечна потреба (доконечність)
освіти

ТАК

УЖИВАЮТЬ

необхідно подати наступні
документи
неохота їхати
непід'ємні сумки
не по адресу
не подавати (показувати) виду
не по душі
не поздоровиться йому
не по силам
не по собі
непреривно змінюється
не при ділі
не приходиться бачитись
неприятні відносини
непростимий вчинок
не рахуючись з *чим*
не рідкі випадки
не рішився сказати
не становить проблеми розв'язати
не стану скривати
нестерпна біль
нести відповідальність

РАДИМО

треба подати такі документи
не хочеться їхати, нема бажання
їхати
важкі сумки (сумки, яких годі
підняти)
не за адресою, не туди
не давати взнаки
не до душі, не до серця,
не до впадоби
так не минеться йому, не буде добра
йому
не під силу, не сила, не до снаги
ніяково, незручно
безупинно (безперервно) змінюється
не працює, без діла, без роботи
не доводиться бачитись
неприятне ставлення
невибачний вчинок
незважаючи (невважаючи) *на що*
часто буває, що
не зважився (не наважився,
не насмілився) сказати
не важко розв'язати
не приховуватиму,
не буду приховувати
нестерпний біль
бути відповідальним

ТАК

УЖИВАЮТЬ

нести збитки
нести розходи
не судьба
не сунься в чужі справи

нехтувати звичаями
нижня білизна
нижченаведений
ні в якому випадку
ні гугу

ні за які блага
ні при яких обставинах
ніскільки не страшно
ніхто інший
нічого не вартує зробити *що*
нічого собою не представляє
ноги віднімаються (віднялися)
носить ім'я (назву)

носити характер
носить прізвище чоловіка
носяться чутки
ну й діла!
ну й ну!

РАДИМО

зазнавати зб́йтків (утра́т),
ма́ти зб́йтки (втра́ти)
ма́ти ви́трати, тра́титися
не суди́лося
не втруча́йся (не встрява́й)
у чужі спра́ви
не́хтувати зви́чаї
спі́дня білі́зна
наве́дений да́лі (ні́жче)
в жо́дному ра́зі, ні в я́кому ра́зі
анічичі́рк, ні па́ри з вуст, ні (ані)
му́р-му́р
ніза́що у сві́ті, ні за я́кі гро́ші
ні за я́ких умо́в (обста́вин), ні ра́зу
зо́всім (анітро́хи) не стра́шно
ба́льше ніхто́
нева́жко зробі́ти *що*
нічо́го з се́бе (із се́бе) не явля́є
но́ги відби́рає (відібра́ло)
має ім'я́, зве́ється, назива́ється,
імену́ється
ма́ти ха́ра́ктер
ма́є прізви́ще чолові́ка
йде чу́тка, по́голос іде́
оце та́к!, оце́ так-та́к!
оце та́к!, оце́ так-та́к!

ТАК

УЖИВАЮТЬ

обділені судьбою
обезболюючі засоби
обезжирене молоко
обезкуражений вид
обезкуражив мене
об'єм валової продукції
об'єм знань
об'єм робіт
обжалувати звільнення
обивочна тканина
обіцяного три роки ждуть

обкладати податком
область вічних снігів
область застосування
область науки
область озер
область температур
обов'язково прийду
обоюдна згода
образ життя
обрушитися з критикою
обувна фабрика
об'ява про збори
об'явити недійсним
одержати верх *над ким-, чим-небудь*
одинакові по розміру
один за другим

РАДИМО

обійдені долею
знеболювальні засоби
знежирене молоко
збентежений вигляд
збентежив мене
обсяг валової продукції
обсяг (обшир) знань
обсяг робіт
оскаржити звільнення
оббивна тканина
казав пан кожух дамам...;
ждали, ждали, та й годі сказали
оподатковувати
пояс вічних снігів
сфера застосування
галузь (сфера) науки, наукова ділянка
зона озер
ділянка температур
неодмінно прийду
взаємна (обопільна) згода
спосіб (триб) життя
накинутися з критикою
взуттєва фабрика
оголошення про збори
уневажнити
узяти гору *над ким-, чим-небудь*
однакові за розміром
один за одним, один по одному

ТАК

УЖИВАЮТЬ

один і той же
одна вслід за другою
односторонній рух
одобрення плану
одружитися на дівчині
осмислити суть справи
оточуюче середовище
отримати освіту

пане Ігорє
партнерство заради миру
перевага перед
переважаюча частина (студентів)

перездавати іспит
перейшов границі
переписка триває
переслідувати мету
перетворювати в життя
персикове масло
перспектива на майбутнє
перш за все
першим ділом

РАДИМО

той сáмий
одна́ за о́дною
одноб́ічний рух
схвáлення плáну
одруж́ітися з дівчиною
збагну́ти (осягну́ти, з'ясува́ти,
усвідóмити, ввійти́ в) суть спра́ви
навко́лишнє середóвище, довкíлля
здобу́ти освіту

па́не Ігорю
партне́рство за́для ми́ру
перева́га над
перева́жна часті́на, більшість
(студе́нтів)

прескладáти іспит
перебра́в ми́ру, перейшо́в через кра́й
листува́ння трива́є
ма́ти на меті́
утілюва́ти (втíлювати) в житт́я
пе́рськова олі́я
плáни на майбу́тнє
насáмперед, передусі́м
насáмперед, передусі́м,
щонайпе́рше,
по-пе́рше

ТАК

УЖИВАЮТЬ

першочергове завдання
письмовий прибор
питання вияснено
питання не в цьому
під великим питанням залишається
під видом *кого, чого*
підводити підсумки
підготовлений до вступу
(в університет)
піддавати сумніву
підйом води на...
під кінець
піднімати проблему (питання)
піднімати рівень культури
підняти галас
підписка на газети
підростаюче покоління
підстригти чолку
піти за грибами
пішла по справам
пішли на каву
по бажанню
по вашій милості
по вашій просьбі
по вашому бажанню

РАДИМО

завдання найбільшої ваги
письмовий комплект (письмове
приладдя)
справу з'ясовано
не про це йдеться, не про це мова
(мовиться), річ не в цьому
під великим сумнівом залишається
у вигляді *кого, чого*
підбивати підсумки, підсумовувати
готовий (навчений) до вступу
(в університет)
сумніватися
підняття води на...
наприкінці, наостанку
порувати проблему (питання)
підносити (підвищувати) рівень
культури
зчинити (зняти) галас
передплата газет
молоде покоління, юнь
підстригти чубчик
піти по грибі
пішла у справах
ходімо на каву
на бажання, за бажанням
з вашої ласки
на ваше прохання
на ваше бажання

ТАК

УЖИВАЮТЬ

по відношенню до...
повідомляти нам
повітряне тісто
по вказівці
по всіх правилах

по всьому видно
по всякому поводу
поговорити по душам
подавляти волю
подаємо вашій увазі
податок на додану вартість складає

подвійна гра
по ділам служби
по-другому подивитися
пожинати славу (плоди)
по замовленню
по запрошенню
по змісту
по імені і по батькові
по ініціативі студентів
по його словам
покласти кінець
по крайній мірі
покупати товар в розсрочку

РАДИМО

щодо..., стосовно...
повідомляти нас
пухке тісто
за вказівкою
за всіма правилами, з дотриманням
(додержанням) усіх правил,
дотримуючись (додержуючись)
усіх правил
з усього видно
з усякого приводу
поговорити щіро (відверто)
пригнічувати волю
подаємо до вашої уваги
податок на додану вартість
становить
і нашим і вашим
у службових справах
по-іншому подивітися
заживати слави
на замовлення
на запрошення; за запрошенням
за змістом
на ім'я і по батькові
з ініціативи студентів
як він сказав, за його словами
покласти край
принаймні, щонайменше
купувати товар у кредит (на виплату)

ТАК

УЖИВАЮТЬ

по ліву сторону
по меншій мірі
помимо волі
по мірі потреби
по мірі сил
по мірі того, як
по натурі
по нашим підрахункам
по необхідності
по обох сторонах дороги
попасти в аварію
попасти в тупик

попередження аварії

попередити пожежу
попередити хворобу

по понеділках
по порядку
по пошті
по привичці
по просьбі
порадувати дітлахів
по результатах даного року
порушувати слово, присягу
порядка сто осіб
порядка 30 відсотків

РАДИМО

ліворуч, з лівого бо́ку
прина́ймні
мимово́лі
як бу́де потре́ба, як до потре́би
по змо́зі
відо́повідно до то́го, як
за вда́чею
за на́шими підраху́нками
з [доконéчної] потре́би
оба́біч доро́ги
потра́пити в ава́рію
потра́пити в безві́хідь, (в тупі́й кут,
в безпора́дне станóвище)
запобіга́ння ава́рії (але: попере́дити
про небéзпеку)
запобі́гти поже́жі
відверну́ти хворóбу, запобі́гти
хворóбі
щопоне́ділка
послідо́вно, по че́рзі
по́штою
за зві́чкою
на проха́ння
пора́дувати дітворю́, діточо́к
за результа́тами цьогó ро́ку
лама́ти сло́во, прися́гу
приблі́зно сто осіб
блі́зько (приблі́зно) 30 відсо́тків

Т А К

УЖИВАЮТЬ

по службовим справам
поставити на вид
постановка питання
постійно діюча виставка
постороннім вхід заборонено
поступати в інститут
поступати в продаж
поступила заява
поступити порядно
поступлення на рахунок (до банку)
потерпіти невдачу
по технічним причинам
по формі
по фронтовим дорогам
почувайте себе як вдома
почувати себе винним
почуття возвишеного
пошукувач наукового ступеня
поштова карточка
по якому питанню?
правка тексту
правляча верхівка
правомочне рішення (зборів)
правомочне рішення (суду)
правомочне рішення (громади)
працює по наказу
працює по призначенню
праця побачила світ

РАДИМО

у службових справах
попередити
підхід до питання
постійна виставка
стороннім вхід заборонено
вступати в інститут
надходити у продаж
надійшла заява
вчинити порядно
надходження на рахунок (до банку)
зазнати невдачі
з технічних причин
за формою
по фронтових дорогах
розгостіться
відчувати, що вінен
почуття величного (високого)
здобувач наукового ступеня
листівка
у якій справі?
виправлення тексту
керівна верхівка
правочинна ухвала (зборів)
правомочний вирок (суду)
присуд (громади)
працює за наказом
працює за призначенням
праця вийшла друком

ТАК

УЖИВАЮТЬ

представити результати
представлення до нагороди
представлення квантовомеханічне
представлено спектри
представляє великий інтерес
представляє спробу
представ собі
пред'явити обвинувачення
при бажанні
приведена маса атома
привести до простого вигляду
привести приклад
привести себе в порядок
привести цитату
при виді *кого, чого*
привичка міркувати вголос
приводити в порядок *що*

при всьому старанні

при всякій погоді
придавати значення
приємливі ціни
при здійсненні *чогось*
призупинити дію закону
прийдеться поїхати
прийду в вісім годин
приймати близько до серця

РАДИМО

подати (надати) результати
подання про нагороду (відзнаку)
зображення квантовомеханічне
зображено спектри
дуже цікавий
є спробою
тільки подумай, уяві [собі]
звинуватити, висунути звинувачення
бажаючи, якщо забажати
зведена маса атома
звести до простого вигляду
навести приклад
причепуритися
процитувати, навести цитату
бачачи, побачивши *кого, що*
звичка міркувати вголос
упорядковувати *що*, давати лад *чому*,
доводити до ладу
хоч як старався (намагався),
як не старався
за всякої погоди
надавати значення (вагі)
приємні ціни
здійснюючи *щось*
припинити (зупинити) дію закону
доведеться поїхати
прийду о восьмій годині
брати до серця

ТАК

УЖИВАЮТЬ

прийма́ти до відо́ма
прийма́ти міри
прийма́ти постано́ву
прийма́ти резолю́цію
прийма́ти ріше́ння
прийма́ти участь
прийма́ти ухва́лу
прийня́ти до ува́ги (до відо́ма)
прийня́ти *чийсь* сторо́ну
прийо́м хворих
прийо́ми лікува́ння
прийти́ в голо́ву
прийти́ до висно́вку
прийти́ до згоди́
прийти́ до кінця́
прийти́ до остаточного́ рішення
прийти́ до свідомості́
прийти́ до себе́
прийшла́ удача
прийшло́сь пої́хати
прийшов час
прикласти́ зусилля́ (руки) *до чого́сь*
при любі́й пого́ді
примі́рні впра́ви
примі́ром сказа́ти
принале́жність до парті́ї
при наявності́ *чого́*
при необхідності́

РАДИМО

бра́ти до відо́ма
вжива́ти за́ходів
постанові́ти
ухвалі́ти резолю́цію
вирі́шувати
бра́ти *уча́сть*
винóсити ухва́лу
взя́ти до ува́ги (до відо́ма)
ста́ти на *чийсь* бік
хво́рих прийма́ють (прийма́є)
спóсоби лікува́ння
спа́сти на думку́ (на га́дку)
дійти́ *ві́сновку*, зробі́ти *ві́сненок*
порозумі́тися, дійти́ згоди́
дійти́ кінця́ (до кінця́)
остатóчно *ві́ршити*
опритóмніти, прийти́ до *тя́ми*
огóвтатися
пощасті́ло, поталані́ло
довéлось пої́хати
наста́в час
докла́сти зусі́ль (рук) *до чого́сь*
за *бу́дь-яко́ї пого́ди*
типові́ впра́ви
напри́клад сказа́ти
нале́жність до *па́ртії*
коли́ (якщо́) є *що́*
якщо́ є *потре́ба*

ТАК

УЖИВАЮТЬ

принести шкоду
приносити вибачення
при оцінці *чого*
при першій можливості
при підписанні договору
при самій думці
присвоїти звання
присвоїти науковий ступінь
при сприянні
приступити до обговорення
присутні слідуючі компоненти
присядьте
при умові
приходилось побувати
приходити в протиріччя
приходиться працювати
при цьому
пробіли в знаннях
провести розрахунки
продовжувати говорити
проживати по адресу

проживати по вулиці
прожиточний мінімум
проїзний білет
пройшов стажировку
пропади пропадом
пропустити мимо вух

РАДИМО

завдати шкоди
просіти вибачити, перепрошувати
оцінюючи *що*
при першій нагоді
підписуючи договір (умову)
на саму думку
надати звання
присудити науковий ступінь
за сприяння, за (з) допомогою
почати обговорювати, почати розгляд
є (наявні) такі складникі
прошу сідати; сідайте, будь ласка
за умови, з умовою
доводилось бувати
заходити в суперечність
доводиться працювати
до того ж, одночасно
прогалини в знаннях
розрахувати
говорити далі
мешкати за адресою (але: надсилати
на адресу)
мешкати (проживати) на вулиці
прожитковий мінімум
проїзний квиток
стажувався
пропаді, щоб ти пропав!, згинь!
не звертати уваги,

ТАК

УЖИВАЮТЬ

про смаки не сперечаються

простіше всього

простіший простого

просто-напросто

протівна сторона (*юр.*)

протівпоказано вживати

проти неба, на землі

протирічить програмі

протиугонний засіб

протікання хвороби

путати всі карти

путати сліди

п'ятидесятьом студентам

п'ять мегават

радий душею

радувати око

раз, два й готово

раз на раз не приходиться

разом з тим

раз таке діло

ранком побачили

РАДИМО

пустіти (пропустіти) повз вуха

у кожного свій смак

найпростіше

найпростіший, простісінкий

запросто, просто, всього-на-всього,
(усього-на-всього)

супротівна сторона (*юр.*)

протипоказано вживати

просто неба

суперечить програмі

протівікрадний (протизлодійський,
протикрадний) засіб

перобіг хвороби

змішувати (переплутувати) всі карти

заплутувати сліди

п'ятдесятьом студентам

п'ять мегаватів

щиро (від душі) радий

тішити око

раз, два й (та й) кінець (та й край,
та й годі, та й усé)

раз на раз не випадáє (не вихóдить,
не припадáє)

заразóm, водночáс, воднорáз

колі́ (якщо, раз) тák

зрáнку, врáнци (урáнци) побáчили

ТАК

УЖИВАЮТЬ

рахуватися з думкою

рахую можливим

рахуючи з цього дня

рахую, що...

реальна дійсність

результуюча сила

ресурсозберігаючі технології

ринкові стосунки

рідко трапляється

рішити задачу

рішуче заперечив усе

робити виводи

робити вигляд

робити враження

робочий час

розбирається в людях

розбирається в цій справі

розбиратися в справі

розгромити ворога наголову

роздався вибух

розкрити книгу

розмова продовжується

розповсюдження тероризму

розрихлена ділянка

РАДИМО

зважа́ти на думку, врахо́вувати думку

вважа́ю (визнаю́) можли́вим

(за можли́ве)

почина́ючи від (з) цьо́го дня

вважа́ю (думаю, гада́ю, мірку́ю)

що...

реа́льність або: дійсність

сума́рна си́ла

ресурсооща́дні техноло́гії

ринко́ві відно́сини

зрідка трапля́ється

розв'язáти зада́чу

геть чі́сто заперéчив

робі́ти ви́сновки

вдава́ти

справля́ти вра́ження

робо́чі годі́ни

зна́є люде́й

компете́нтний у цій спра́ві,

розумі́ється на спра́ві

з'ясо́вувати спра́ву

розбі́ти во́рога вщент (доще́нту, впень), розтрощи́ти во́рога

пролуна́в ви́бух

розгорну́ти кні́гу

розмо́ва трива́є

поши́рення терорі́зму

розпу́шена діля́нка

ТАК

УЖИВАЮТЬ

розходження в думках

рукою подати

рядом школа

ряд праць

рятувнi засоби

саме важне

саме головне

самий видатний

самий молодий

самий необхідний

самі популярні програми

сам по собі

себе не забувати

сердечний приступ

серединка на половинку

сили убувають

сильний дощ

скажу наступне

казано в мій адрес

складає частину

складати договір

складати присягу

скора [медична] допомога

РАДИМО

незгідність (розбіжність) у думках

поблизу, недалёко ходити

поруч (поряд) школа

низка праць

рятувальні засоби

найважливіше, щонайважливіше,

якнайважливіше

найголовніше

найвидатніший, якнайвидатніший

наймолодший, якнаймолодший,

щонаймолодший

контче потрібний

найпопулярніші програми

сам собою

пам'ятати (не забувати) про себе

серцевий напад

ні те ні се; так собі, щось середнє

сили підупадають, сил зменшилося

(поменшало)

великий (рясний) дощ

ось що скажу, скажу так

казано на мою адресу

становить частину

укладати договір

присягати

швидка [медична] допомога

ТАК

УЖИВАЮТЬ

скоріше всього
скритий недолік
слід одержати
слідування імпульсів
слідує з умови
слідуйте за мною!
слідуючи за схемою
слідуючі висновки
служити знаряддям
служити підставою
служити прикладом
служити причиною
смысл існування
сміха ради
сотні солдат
соціальне положення
спасати положення
спасти життя
список складає 42 позиції
співпадіння обставин
співставляти факти
співрозмірні величини
спокійної ночі
справа в наступному
справа в тому
справа йде до...
справа тонка

РАДИМО

найімовірніше, ма́бу́ть, ра́дше
прихо́вана хи́ба
нале́жить отрі́мати (одéржати)
прохо́дження імпульсів
вплива́є з умо́ви
ідіть (і́дьте) за мно́ю!
ідучі́ (йдучі́) за схемо́ю
такі ви́сновки
бу́ти знаря́ддям
бу́ти підста́вою
бу́ти при́кладом
бу́ти причі́ною
смысл існува́ння
щоб посмі́ятися
со́тні солда́тів
соціа́льне станóвище
рятува́ти станóвище
урятува́ти (врятува́ти) життя́
у спі́ску 42 пози́ції
збіг обста́вин
зіставля́ти (порівнювати) фа́кти;
провóдити паралéль
сумі́рні (спільномі́рні) величі́ни
надобра́ніч
спра́ва ця така́
річ у тім, що...; у то́му річ, що...
йдéться до...
спра́ва деліка́тна

Т А К

УЖИВАЮТЬ

справитися з завданням

спроба осмислити

ставити вище всього

ставити до відома

ставити на голосування

ставити на карту

ставити намет

ставити на стіл

ставити п'єсу

ставити під удар

ставити своїм завданням

ставка (місячна)

станом на 1 травня

старий друг

старший брата

старший по віку

старший своїх років

стати в нагоді

столовий гарнітур

страждає від ревматизму

страждати від посухи

строго кажучи

судячи з усього

суспільна значимість

суспільне життя

схвальний відзив

РАДИМО

упоратися (впоратися) із завданням

спроба пізнати (з'ясувати собі,
усвідомити, збагнути, розпізнати,
розгадати)

ставити понад усé

доводити до відома

винóсити на голосування

ризикувати

розбивати намет

подавати на стіл

показувати (розігрувати) п'єсу

наражати на небезпéку

ставити собі за мету́

оклад (місячний)

за станом на 1 травня

давній друг

старший від брата

старший віком (за віком)

старший за свої роки

стати у пригоді, пригодітися

гарнітур для їдальні

хворіє на ревматізм

терпіти від посухи

точно кажучи

як видно з усього

суспільна вагомість

громадське життя

схвальний відгук

ТАК

УЖИВАЮТЬ

схоже на те, що

таблетки від болю

тайна вечеря

тайне голосування

така постановка питання недопустима

так получилось

так прийнято

так як прийнято

танці на взірець аеробіки

твердо впевнений

твердо знати

тим більше

тим не менше

тимчасово виконує обов'язки

тільки що

товариські відносини

товариш по школі

толком не розумію

торчати перед очима

точка відліку

точка в точку

точка опори

точно так

РАДИМО

виглядає, що...

таблётки прóти бóлю

таёмна вечéря

таёмне (закрíte) голосува́ння

так підхо́дити до спра́ви не мо́жна

так вíйшло, так скла́лося

є такий звíчай, так узвичáено,

так ведéться, так повéлося

оскíльки прíйнято, тому́ що

та́нці на зразóк аерóбіки

цілко́м упéвнений

до́бре знáти

а на́дто

протé, а втíм, одна́к, а всé-таки,

всé ж таки, по́при це

викóнує обóв'язки

тíльки-но, щóйно, оце зáраз

товарíські стосúнки

товáриш зі шко́ли

не зóвсім до́бре розумію

стовбíчити (стирча́ти) пéред

очíма

вихíдна то́чка

точнісінько, слóво в слóво

то́чка (пункт) опертя́

так са́мо, достóту так, достемéнно

ТАК

УЖИВАЮТЬ

точно такий же
тратити час даремно
треба подати наступні документи
тримається з достоїнством
тримати в полі зору
три мільйона
Троїця
трудно собі представити

трьохтомний словник
туди йому й дорога
тупикова ситуація

у випадку необхідності
у відношенні до...
у відповідності до плану

увіходьте до хати
у всіх випадках
у всіх відношеннях
у всіх місцях
угон машини
у мене є
упадок сил
упускати з виду
уцінити літній одяг

РАДИМО

такий (отакій) сáмий
га́яти (гайнува́ти, марнува́ти) час
тре́ба подáти такі докуме́нти
трима́ється (пово́диться) гідно
ма́ти на о́ці, не спуска́ти з о́ка
три мільйо́ни
Трійця
ва́жко уяви́ти, не вкла́дається
в го́лову
трито́мний словни́к
так йому́ й тре́ба; катю́зі по заслу́зі
безви́хідь, глухі́й кут,
безви́хідне стано́вище

у(в) ра́зі потре́би, якщо́ є потре́ба
стосо́вно до...
відо́відно до пла́ну,
згі́дно з пла́ном
захо́дьте, про́шу захо́дити
за́вжди
з усі́х по́глядів, зусі́бч
скрізь, по всіх усю́дах
ві́крадення маші́ни
я ма́ю
знесі́лення, зане́пад сил
забу́ти, занедба́ти, випуска́ти з ува́ги
переоці́нити літній одяг

ТАК

УЖИВАЮТЬ

учбовий рік

фарш з говядини

фізична підготовка

хворий без пам'яті

хворий туберкульозом

ході́мте в сад

хоч би що

хоч відбавляй

хоч скільки-небудь

хоч розірвись

хресні батьки

хто б то там не був

це відволікає увагу

це не зовсім вірно

це не має відношення до справи

це послужило причиною

це тобі так не пройде

ціла Україна

ціленаправлена діяльність

час від часу

РАДИМО

навчальний рік

фарш з яловичини

фізичний ви́шкіл

хво́рий неприто́мний

хво́рий на туберкульо́з

ході́м(о) в сад

хай там як

аж на́дто

бода́й тро́хи

хоч лу́сни

хреще́ні батьки́

хоч би хто́ там був

це відверта́є ува́гу

це не зо́всім так (то́чно, пра́вильно)

це не стосу́ється справи

це спричині́ло (зумо́вило),

це призвело́ (привело́) до то́го, що...

це тобі так не мине́ться (не мине́)

вся Україна

цілеспрямо́вана діяльність

час до ча́су, від ча́су до ча́су,

ТАК

УЖИВАЮТЬ

час іде
чекай біди
через годину прийду
через деякий час

чесати язика
честувати *кого*

честь і хвала
чий би не був
чим далі
чинити вплив
чин чином
число ліній
читати про себе
чотири відсотка
чудесна прогулянка
чуть-чуть не

чучело горохове

шляхом вимірювання
шукаємо тат і мам

що б не говорив

РАДИМО

вряді-годі (уряді-годі)
час минає
начува́йся
за годину прийду́
(тро́хи) зго́дом, незаба́ром, невдо́ві,
за якійсь час, че́рез якійсь час
молоти́ (ляпати, плескати) язико́м
віддава́ти (склада́ти) ша́ну *кому*,
вшано́вувати
хвала́ і ша́на
хай чий бу́де
деда́лі, щода́лі
вплива́ти
як годі́ться, як слід
кі́лькість ліній
чита́ти по́думки (у думці, у думка́х)
чоти́ри відсо́тки
чудо́ва прогу́лянка
ма́ло не..., ма́ло-ма́ло не...,
тро́хи не..., ле́две не...
опу́дало

вимірюючи, вимірюванням
шука́ємо татів і мам

хай що ка́же

ТАК

УЖИВАЮТЬ

що б [там] не сталося

що з Вами?

що чекає *кого* попереду

явитися з повинною

явка обов'язкова

являти собою

являтися помилкою

явна помилка

явне недбальство

явне протиріччя

як би не старався

як би там не було

як би [то] там не було

як би чого не вийшло

як ведеш себе?

як видно

як діла?

який би не був

який кошмар!

який собою?

якість гарантується

як можна більше

РАДИМО

хай що ста́неться, хай там що,

хай що бу́де, будь-що-будь

що Вам такé?

що чека́є надалі (далі,

в майбу́тньому) *кого*

прийти́ з пока́янням

прису́тність обов'язко́ва

станови́ти собою́

бу́ти по́милкою

очеві́дна по́милка

ві́диме недба́льство

очеві́дна суперéчність

хай як старáється

що не кажіть, як не є, чи сяк чи так,

хай що буде, хай там що

хоч би як там було́

як би (ко́ли б) чо́го не ста́лося

(не тра́пилося)

як пово́дишся?

ма́бу́ть, пéвно

як спра́ви?

хоч би які́й був

які́й жах!, яке страхі́ття!

які́й із се́бе?

я́кість гаранту́ємо (гаранто́вано)

якнайбі́льше, щонайбі́льше,

якомо́га бі́льше

ТАК

УЖИВАЮТЬ

як можна швидше

як на підбір

як находиш потрібним

як не бувало

як не крути

як ні в чому не бувало

як пелена з очей упала

як повинно бути

як попало

як правило

як прийдеться

як раптом

як у бездонну бочку

ящик (поштовий)

РАДИМО

якнайшвидше, якомога швидше

одін (одна́, одно́, одне́) в одін (одну́,
одно́), як одін (одне́, одно́)

як собі знаєш, як уважаєш

на́че й (немо́вби й, як) і не було́

хоч як крути́

на́че нічо́го не ста́лося, ніби нічо́го
й не було́

мов полу́да з очей спа́ла

як має бу́ти

абі́як

як во́диться, як заведе́но, як звича́йно,
перева́жно

як доведе́ться

коли́ ра́птом, аж ось

як у прі́рву, як у безо́дню

скри́нька (пошто́ва)

Олександра Антонівна Сербенська
Марія Прокопівна Білоус

ЕКОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА
ПРАКТИЧНИЙ СЛОВНИЧОК-ДОВІДНИК

Редактор *Марія Білоус*

Підписано до друку Формат 60 84/16. Папір друк. №3.
Друк. ризогр. Умовн. друк. арк. Наклад 300. Зам.

Видавничий центр Львівського національного університету
імені Івана Франка
79000. Львів, вул. Дорошенка, 41.